

Zeven dingen die je moet weten over Pinksteren

Wat vieren we eigenlijk met Pinksteren, behalve dan die extra vrije dag? Hoe zit dat met die heilige Geest?

Wat vieren we met Pinksteren?

De oorsprong van het Pinksterfeest staat in Handelingen 2:1-4 beschreven. Daar lees je hoe de apostelen en de andere leerlingen van Jezus de heilige Geest ontvangen. Volgens het Nieuwe Testament is Pasen pas met Pinksteren echt compleet: de 'uittocht' van Jezus uit het dodenrijk (Pasen) wordt vijftig dagen later bekrachtigd wanneer Jezus de heilige Geest aan zijn leerlingen geeft (Pinksteren). Alle leerlingen ontvangen op dat moment de heilige Geesten en beginnen in vreemde talen te spreken.

Wat betekent het woord Pinksteren?

De naam Pinksteren is afgeleid van het Griekse woord pentêkostê, dat 'vijftig' betekent. Pinksteren wordt vijftig dagen na Pasen gevierd, op het moment dat de joden het Wekenfeest vieren.

Wat is het Wekenfeest?

Het Wekenfeest (ook wel bekend als Sjavoet) is een van de drie grote joodse feesten, naast Pesach en het Loofhuttenfeest. Het is voor Joden de afsluiting van Pesach: de uittocht uit de slavernij van Egypte wordt bekroond met het ontvangen van de Tora op de berg Sinai. Het christendom heeft aan het Wekenfeest een andere invulling gegeven door er Pinksteren voor in de plaats te stellen.

In Handelingen 2:1 staat dat de leerlingen van Jezus bij elkaar zijn in Jeruzalem voor de viering van het (Joodse) Pinksterfeest. Hier wordt het Wekenfeest mee bedoeld. De leerlingen zijn, net als heel veel andere Joden, naar Jeruzalem gekomen om dit feest te vieren.

Wat is dat met die heilige Geest?

De werking van de heilige Geest is een belangrijk thema van de Bijbel. In de Bijbel wordt 'geest' gebruikt voor Gods aanwezigheid en kracht. In het Oude Testament lees je al over Gods Geest. Leiders, rechters en profeten krijgen Gods Geest voor een bepaalde tijd zodat ze een ongewone taak kunnen volbrengen.

En hoe zit het in het Nieuwe Testament?

In het Nieuwe Testament is de heilige Geest de drijvende kracht achter de uitbreiding van de christelijke gemeente. Die gemeente wordt beschreven als een gemeenschap aan het einde van de tijd die vervuld is met de Geest. De heilige Geest komt in allerlei contexten ter sprake, bijvoorbeeld:

- Tijdens de afscheidsgesprekken in het Johannesevangelie (Johannes 13:47) legt Jezus uit wat de heilige Geest doet: De heilige Geest helpt de christenen om de waarheid over Jezus te begrijpen.
- De opstanding van Jezus en van de christenen is verbonden met Gods Geest (Romeinen 1:4).
- Het verhaal over de uitstorting van de heilige Geest, bekend als Pinksteren en te vinden in Johannes 20:19-23 en Handelingen 2:1-13.

Wat heeft een duif met Pinksteren te maken?

Als het over Pinksteren gaat, kom je vaak een duif als symbool tegen. Waarom eigenlijk? Het antwoord vind je in de verhalen over de doop van Jezus (bijvoorbeeld Lucas 3:21-22). Als Jezus uit het water omhoogkomt, scheurt de hemel open en komt Gods geest in de vorm van een duif naar Jezus toe. Tegelijk klinkt een stem: 'Jij alleen bent mijn Zoon. Mijn liefde voor jou is groot.' Zo wordt voor iedereen zichtbaar en hoorbaar dat Jezus door God gestuurd is. Diezelfde Geest krijgen de leerlingen van Jezus volgens Handelingen 2.

Maar in Handelingen staat toch niets over een duif?

Dat klopt. In Handelingen 2:1-4 staat dat de leerlingen een geluid horen dat klinkt alsof er een harde wind waait. Ook is er boven het hoofd van iedere leerling een soort vlam te zien. In veel kerken is rood daarom de kleur van Pinksteren: rood zoals het vuur en zoals de passie die de apostelen op dat moment ervaren.

Een derde symbool voor Gods Geesten daarom ook voor Pinksteren, is de wind. In Handelingen 2 gaat het ook over een harde wind. Het Hebreeuwse woord voor geest is roach, het Griekse woord is pneuma. Deze woorden betekenen in de eerste plaats 'wind' of 'adem'. Dat kun je natuurlijk letterlijk opvatten. Maar je kunt het ook zien als een beeld van het nieuwe leven dat de apostelen krijgen en van de kracht die hen aandrijft om over Jezus te vertellen.